

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРКАСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО**

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«Мова і література (англійська, німецька)»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 014.02 Середня освіта. Мова і література (англійська),
спеціалізацією 014.021 Англійська мова і література
галузі знань 01 Освіта / Педагогіка**

**Кваліфікація:
академічна: Бакалавр середньої освіти за спеціалізацією
Англійська мова і література.
професійна: Учитель англійської і німецької мов базової школи**

**ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ
Голова вченої ради**

_____ **О. В. Черевко**
(протокол № 8 від 23 червня 2022 р.)

Освітня програма вводиться в дію з 1 вересня 2022 р.

Ректор _____ О. В. Черевко
(наказ № -н від)

Черкаси 2022 р.

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма ОПП «Мова і література (англійська, німецька)», першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 014.02 Середня освіта. Мова і література (англійська), галузі знань 01 Освіта / Педагогіка затверджена й уведена в дію рішенням Вченої ради Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького, протокол № 1 від 30.08.2017 р. Оновлена ОПП, затверджена Вченою радою ЧНУ 27 травня 2021 р., протокол № 6, враховує положення Закону «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII зі змінами (2017-2020 рр.), залучає доробок міжнародного проєкту Еразмус+ КА2 «Foreign Language Teacher Training Capacity Development as a Way to Ukraine's Multilingual Education and European Integration» (MultiEd) / «Розвиток потенціалу підготовки учителів іноземної мови на шляху України до впровадження багатомовної освіти та європейської інтеграції» за № 610427-EPP-1-2019-1-EE-EPPKA2-SBHE-JP (15.11.2019 – 14.11.2022) та бере до уваги рецензії і результати опитування стейкхолдерів.

Програму розроблено **робочою групою** у такому складі:

1. Шуба Юлія Володимирівна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри практики англійської мови ННІМ (гарант ОПП).
2. Рудакова Людмила Пилипівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри фонетики та граматики англійської мови ННІМ.
3. Токарчук Вікторія Анатоліївна, кандидат філологічних наук, старший викладач кафедри англійської філології та методики навчання англійської мови ННІМ.

Рецензенти:

1. Ущина Валентина Антонівна, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри англійської філології Волинського національного університету імені Лесі України.
2. Мендрух Юлія Михайлівна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри іноземних мов факультету фінансів ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана».

Рецензенти-стейкхолдери:

3. Близнюк Наталія Олександрівна, заступник директора з навчально-виховної роботи Черкаської гімназії № 31.
4. Моргун Ірина Романівна, студентка 4 курсу спеціальності 014 «Середня освіта», спеціалізації 014.02 «Мова і література (англійська)», ОПП «Мова і література (англійська, німецька)» ННІМ Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького.

Програму узгоджено:

Директор ННІ іноземних мов

доц. Л. В. Швидка

Перший проректор ЧНУ

проф. В. М. Мойсієнко

1. Профіль освітньої програми «Мова і література (англійська, німецька)» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, спеціальність 014 Середня освіта, спеціалізація 014.021 Англійська мова і література.

1.1. Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького, Навчально-науковий інститут іноземних мов, кафедра практики англійської мови
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Кваліфікація академічна: Бакалавр середньої освіти за спеціалізацією Англійська мова і література. Кваліфікація професійна: Учитель англійської і німецької мов базової школи.
Офіційна назва освітньої програми	Мова і література (англійська, німецька)
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 роки 10 місяців
Наявність акредитації	Акредитація спеціальності: Міністерство освіти і науки України, Україна Період акредитації спеціальності – від 16.06.2016, протокол ДАК № 121. Термін дії: до 01.07.2026 . Сертифікат: НД № 2490065
Цикл/рівень	6 рівень Національної рамки кваліфікацій України (НРК). 6 рівень Європейської рамки кваліфікацій для навчання впродовж життя (EQF LLL). FQ-EHEA – перший цикл.
Передумови	Наявність повної загальної середньої освіти, проходження фахових вступних випробувань (умови прийому на програму регламентуються Правилами прийому до ЧНУ)
Мови викладання	Українська, англійська, німецька мови.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://teach.cdu.edu.ua/cnuteach/educational-programs/
1.2. Мета освітньої програми	
Підготовка кваліфікованих, конкурентоспроможних на ринку праці кадрів, які володіють загальними й фаховими компетентностями з англійської і німецької мов, сучасними методами навчання та виховання учнів базової середньої школи, ліцею, гімназії, приватних шкіл тощо. Фундаментальна теоретична і практична підготовка з різних галузей мовознавства та методики навчання іноземних мов, необхідна для самостійної творчої і освітньої діяльності, дасть змогу ефективно виконувати завдання	

науково-дослідного, прикладного й інноваційного характеру відповідно до рівня професійної діяльності.	
1.3. Характеристика освітньої програми	
Галузь знань, спеціальність, спеціалізація	01 Освіта / Педагогіка 014.02 Середня освіта. Мова і література (англійська) 014.021 Англійська мова і література 03 Гуманітарні науки
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Програма професійна прикладна, спрямована на поглиблену теоретичну і практичну підготовку висококваліфікованих вчителів англійської і німецької мов базової школи з урахуванням передового вітчизняного й міжнародного досвіду. Мовний та освітній складники програми орієнтовані на забезпечення міжнародної конкурентоспроможності випускників. Ключові слова: загальне мовознавство, методика навчання іноземної мови (англійської) в базовій школі, методика навчання іноземної мови (німецької) в базовій школі, практика англійської мови, друга мова (німецька), шкільний граматичний практикум з англійської мови, шкільний фонетичний практикум з німецької мови, основи академічного письма, лінгвокраїнознавство: англійськомовні країни, лінгвокраїнознавство: німецькомовні країни, стилістика, лексикологія, література англійськомовних країн, вступ до CLIL методології, виробнича педагогічна практика в базовій школі: виховна робота і навчання англійської мови, виробнича педагогічна практика в базовій школі: виховна робота і навчання німецької мови.
Особливості програми	Програма складається із циклу загальної підготовки, мовного й освітнього циклів. – Зміст <i>складника загальної підготовки</i> визначається на загальноуніверситетському рівні – студенти обирають одну дисципліну із запропонованих у межах категорії. – <i>Мовний складник програми</i> включає низку <u>нормативних дисциплін</u> (практика англійської мови, німецька мова, вступ до мовознавства, вступ до літературознавства, основи наукових досліджень, загальна психологія, педагогіка, літературні парадигми, лінгвокраїнознавство: англійськомовні країни, лінгвокраїнознавство: німецькомовні країни, історія англійської мови, теоретичні аспекти англійської мови: лексикологія і стилістика, моделювання інформації для професійних цілей, основи академічного письма, курсова робота з мовознавства, загальне мовознавство), які забезпечать студентів ґрунтовними теоретичними знаннями й практичними навичками спілкування англійською і німецькою мовами, що необхідні для здійснення

	професійної діяльності. Зміст зазначених нормативних дисциплін поглиблюється такими <u>вибірковими дисциплінами</u>, як сучасна англійська вимова, шкільний граматичний практикум (рівень B2), граматики для комунікативних цілей, сучасний літературний процес, варіанти англійської мови, основи теорії комунікації, англійська мова: теорія і практика, мова – культура – суспільство, психолінгвістика, комунікативна граматики англійської мови, компаративна лінгвістика. – Освітній складник програми включає <u>нормативні дисципліни</u> (шкільний фонетичний практикум з англійської мови, шкільний граматичний практикум з англійської мови, вікова та педагогічна психологія, педагогічна майстерність в ЗЗСО, методика навчання іноземної мови (англійської) в базовій школі методика навчання іноземної мови (німецької) в базовій школі, практикум з виховної роботи в базовій школі, курсова робота з методики навчання іноземної мови: портфоліо для педпрактики, вступ до CLIL методології, педагогічна майстерня з експертами в галузі, основи інклюзивної освіти: теорія і практика, оволодіння другою мовою), які готують студентів до педагогічної діяльності в базовій школі та надають можливість отримати перший педагогічний досвід (виробнича педагогічна практика). Зміст нормативних дисциплін освітнього складника доповнюється такими <u>вибірковими дисциплінами</u>, як освіта в країнах ЄС, педагогічний коучінг, навчання іноземної мови дітей молодшого віку, іноземна мова в позакласній роботі, практикум з мультимедійних технологій навчання іноземної мови в школі, технологія сучасного уроку англійської мови, технології дистанційного навчання у сучасній школі, інфомедіаграмотність і критичне мислення. До навчального процесу залучаються носії іноземних мов (представники американських програм обмінів, викладачі німецьких університетів), а також українські та зарубіжні професіонали з досвідом дослідницької та практичної роботи за фахом. Виконання освітньо-професійної програми дає студенту можливість отримати спеціальну підготовку для здобуття освітнього ступеня «Бакалавр». Завершується навчання атестацією здобувачів вищої освіти: комплексним екзаменом з англійської мови, екзаменом з другої мови (німецької) та екзаменом з методики навчання іноземної мови в базовій школі.
1.4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Зміст та структура профілю програми дає змогу отримати знання та навички й працевлаштуватися в державному та приватному секторах у різних сферах діяльності.

	Види професійної діяльності: - педагогічна діяльність; - науково-дослідницька діяльність; - організаційно-управлінська діяльність. Фахівець, здатний виконувати зазначені професійні роботи 2320 – Вчитель англійської і німецької мов базової школи 2351 – Професіонали в галузі методів навчання 2351.1 – Наукові співробітники (методи навчання) 2351.2 – Інші професіонали в галузі методів навчання 2359 – Інші професіонали в галузі навчання 2359.2 – Організатор позакласної та позашкільної виховної роботи з дітьми.
Подальше навчання	Можливість навчатися за програмами другого ступеня вищої освіти для здобуття освітнього ступеня магістра.
1.5. Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Викладання та навчання ґрунтуються на проблемно-орієнтованих принципах студентоцентризму та індивідуально-особистісного підходу. Ці принципи реалізуються через навчання на основі досліджень, посилення практичної орієнтованості та творчої спрямованості у формі комбінації лекцій, семінарських, практичних та лабораторних занять, консультацій, самостійної навчальної і дослідницької роботи з використанням дистанційного навчання на платформах Google (Google classroom, Google Meet, Google tests), Skype та Zoom, автономного навчання, виконання творчих і дослідницьких проєктів, навчання через педагогічну практику.
Оцінювання	– Основні види внутрішнього контролю: плановий поточний, рубіжний (модульний) та підсумковий. <i>Поточний контроль</i> охоплює оцінювання результатів навчальної діяльності здобувача вищої освіти на окремих аудиторних заняттях та виконання завдань самостійної позааудиторної роботи, тематичний контроль. <i>Модульний контроль</i> , що здійснюється після вивчення логічно завершеної частини навчальної дисципліни (модуля), може проводитися у формі комп'ютерного тестування, виконання письмової контрольної роботи, творчих завдань тощо. <i>Підсумковий контроль</i> включає семестровий контроль та державну атестацію. Формами семестрового контролю є семестровий екзамен, семестровий диференційований залік, семестровий залік. На етапах підсумкового й модульного оцінювання застосовується сумарне оцінювання, за якого підсумкова або модульна оцінка утворюється як сума балів за всі види поточної навчальної діяльності (виконання завдань під час практичних занять,

	розв'язування задач, активність на лекціях та семінарських заняттях, виконання проєктів тощо). – Форми оцінювання: усне опитування, письмові есе, презентації, тестування, контрольні роботи, колоквиуми; презентація наукової роботи; заліки, екзамени; звіти про результати виробничих педагогічних практик; само- та взаємооцінювання. – Атестація здобувачів вищої освіти здійснюється у формі державних іспитів (комплексного екзамену з англійської мови, екзамену з другої мови (німецької) та екзамену з методики навчання іноземної мови в базовій школі). – Для контрольних оцінних цілей використовуються такі шкали: 100-бальна шкала ЄКТС – 100 балів відповідають 100% сумарної семестрової оцінки з навчальної дисципліни (оцінки за практику та ін.); 5-бальна національна шкала – для переведення оцінок зі 100-бальної шкали ЄКТС з екзаменаційних дисциплін та навчальних дисциплін, виробничої фахової практики, що завершуються диференційованим заліком; 2-рівнева національна шкала – для переведення оцінок зі 100-бальної шкали ЄКТС із залікових дисциплін.
--	---

1.6. Програмні компетентності і їхня відповідність дескрипторам НРК

	Знан-ня	Умін-ня	Комуні-кація	Відпові-дальність і автоно-мія
Інтегральна компетентність Здатність розв'язувати складні спеціалізовані практичні задачі в освітній галузі, у викладанні англійської та німецької мов у базовій загальноосвітній школі, що передбачає застосування теоретичного і практичного доробку педагогіки, психології, методики навчання іноземних мов, теорії цих мов, а також практичне володіння ними в сучасних контекстах організації навчального і виховного процесу в базовій загальноосвітній школі.	+	+	+	+
Загальні компетентності (ЗК)				
ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні	+	+	+	+
ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній	+	+	+	+

системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій; вести здоровий спосіб життя, вміти створювати і підтримувати здорові та безпечні умови життя і діяльності людини, як у повсякденному житті, так і в умовах надзвичайних ситуацій.				
ЗК3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.	+	+	+	+
ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, бути критичним і самокритичним, генерувати нові ідеї та діяти на основі етичних міркувань.	+	+		+
ЗК5. Здатність застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.		+	+	+
ЗК6. Здатність виявляти і вирішувати проблеми освітнього характеру, адаптуватися та самоорганізовуватися в нових ситуаціях.	+	+	+	+
ЗК7. Здатність користуватися сучасними інформаційними та комунікаційними технологіями у виховному та навчальному процесах.	+	+	+	+
ЗК8. Здатність працювати в команді та автономно, здійснювати оптимальну міжособистісну взаємодію, спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).		+	+	+
ЗК9. Здатність працювати в міжнародному та міжкультурному середовищі, поважаючи етнічну різноманітність та мультикультурність.	+		+	+
ЗК10. Здатність публічно презентувати результати своєї роботи, висловлювати, обґрунтовувати та відстоювати власну думку.		+	+	+
Спеціальні компетентності (СК)				
СК1. Здатність застосовувати міжнародні та національні стандарти і практики в професійній діяльності.	+	+	+	+
СК2. Здатність проектувати педагогічно успішне, психологічно безпечне й комфортне освітнє середовище, організовувати співпрацю учнів та комунікацію з їхніми батьками.		+	+	+
СК3. Здатність цінувати різноманіття та мультикультурність, керуватися в педагогічній діяльності етичними нормами, принципами толерантності, діалогу й співробітництва.	+	+	+	+
СК4. Здатність доцільно застосовувати сучасні методи й освітні (у тому числі мультимедійні) технології навчання, створювати навчально-методичне забезпечення (обладнання) для проведення занять та позакласної роботи з іноземної мови.	+	+		+

СК5. Здатність реалізовувати новітні ефективні підходи (особистісно орієнтований, діяльнісний, компетентнісний, когнітивний тощо) до викладання іноземної мови на підставі передового вітчизняного й міжнародного досвіду.	+	+		+
СК6. Здатність здійснювати педагогічну та навчальну діяльність з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей учнів та їхніх навчальних потреб (у тому числі вивчення різних дисциплін іноземними мовами).	+	+		+
СК7. Здатність оптимально добирати навчальний матеріал, необхідний для викладання іноземної мови на різних етапах навчання та упорядковувати навчальну інформацію задля її ефективного засвоєння.	+	+		+
СК8. Здатність оперувати базовими категоріями та поняттями спеціальності, організовувати та здійснювати наукові й науково-педагогічні дослідження у галузі методики навчання іноземних мов та лінгвістики.	+	+	+	+
СК9. Здатність взаємодіяти зі спільнотами (на місцевому, регіональному, національному, європейському й глобальному рівнях) для розвитку професійних знань і фахових компетентностей, використовувати практичний досвід і мовно-літературний контекст для реалізації цілей освітнього процесу в закладах середньої освіти.	+	+	+	+
СК10. Здатність володіти іноземною мовою (англійською та німецькою) на рівні не нижче С1 і застосовувати її в усній та письмовій формах (з урахуванням стильових різновидів) для різних потреб навчального процесу.	+	+	+	+
СК11. Здатність використовувати знання щодо особливостей англійської та німецькомовної комунікації у порівнянні з комунікацією рідною мовою.	+	+	+	+
СК12. Здатність використовувати у навчанні мов інформацію щодо історії та культури англійських і німецькомовних країн.	+	+		+
СК13. Здатність використовувати знання із загального мовознавства та теорії і історії англійської мови в практиці її викладання у базовій загальноосвітній школі, а також у наукових лінгвістичних розвідках.	+	+		+
СК14. Здатність орієнтуватися в літературному процесі англійських (і німецькомовних) країн та застосовувати відповідні знання у навчанні з англійської (та німецької) мови, у формуванні загальної і мовленнєвої культури учнів, їхньої моралі, міжкультурної толерантності, ціннісних орієнтацій у сучасному полікультурному суспільстві.	+	+		+

СК15. Здатність інтерпретувати й зіставляти мовні та літературні явища, використовувати різні методи й методики аналізу текстів.	+	+		+
СК16. Здатність удосконалювати й підвищувати у вітчизняному і міжнародному контекстах власний рівень практичного володіння англійською та німецькою мовами, а також рівень знання лінгвістичної теорії.	+	+	+	+
СК17. Здатність забезпечувати діалог культур у процесі вивчення іноземної мови, створювати умови для міжкультурної комунікації.	+	+	+	+
СК18. Здатність використовувати гуманістичний потенціал іноземної мови для формування духовного світу юного покоління громадян України.	+	+	+	+
1.7. Програмні результати навчання і їхня відповідність дескрипторам НРК (Нормативний зміст підготовки, сформульований у термінах результатів навчання)				
РН1. <i>Знати</i> основні етапи розвитку української державності та становлення українського суспільства; основні правові та економічні норми діяльності громадянина; принципи релігійної толерантності; основні філософські ідеї та концепції; умови формування особистої свободи, відповідальності за збереження культурних цінностей, моральних обов'язків члена суспільства. <i>Усвідомлювати</i> важливість здорового способу життя, необхідність створення і підтримки здорових та безпечних умов життя і діяльності людини, як у повсякденному житті так і в умовах надзвичайних ситуацій, <i>розвивати</i> особисту фізичну культуру.	+	+		+
РН2. <i>Усвідомлювати</i> цінність захисту незалежності, територіальної цілісності та демократичного устрою України. <i>Уміти</i> використовувати інструменти демократичної правової держави у професійній та громадській діяльності.	+	+		+
РН3. <i>Володіти</i> комунікативною компетентністю з української мови. <i>Уміти</i> створювати, редагувати й перекладати тексти професійного змісту українською мовою.	+	+	+	+
РН4. <i>Уміти</i> педагогічно доцільно використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих завдань і практичних проблем у професійній діяльності.		+	+	+
РН5. <i>Володіти</i> прийомами і методами здійснення інформаційно-аналітичної діяльності, зокрема збирати інформацію, впорядковувати, класифікувати, систематизувати, критично аналізувати, інтерпретувати, доопрацьовувати та застосовувати у власній професійній діяльності.	+	+		+

РН6. <i>Уміти застосовувати міжнародні та національні стандарти і практики в професійній діяльності.</i>	+	+		+
РН7. <i>Знати закономірності розвитку особистості, вікові особливості учнів, їхню психологію та специфіку сімейних стосунків. Знати та розуміти особливості навчання різнорідних груп учнів, застосовувати диференціацію навчання, організовує освітній процес з урахуванням особливих потреб учнів.</i>	+	+	+	+
РН8. <i>Володіти формами та методами виховання учнів на заняттях і в позакласній роботі, уміти відстежувати динаміку особистісного розвитку дитини.</i>	+	+		+
РН9. <i>Уміти добирати і правильно застосовувати навчальний матеріал, сучасні освітні технології та методики для формування предметних компетентностей учнів, здійснювати самоаналіз ефективності уроків.</i>		+		+
РН10. <i>Знати та розуміти дидактичні засади, принципи, форми, сучасні методи, методичні прийоми навчання іноземної мови та вміти їх реалізовувати в закладах загальної середньої освіти (рівень базової середньої освіти).</i>	+	+		+
РН11. <i>Застосовувати методики білінгвального й інтегрованого навчання мови й фахового змісту, володіти дидактикою багатомовності та методикою паралельного навчання споріднених мов, методикою роботи в гетерогенному (змішаному) навчальному середовищі.</i>	+	+	+	+
РН12. <i>Уміти оперувати базовими категоріями та поняттями спеціальності. Уміти організовувати та здійснювати наукові й науково-педагогічні дослідження у галузі методики навчання іноземних мов.</i>	+	+		+
РН13. <i>Уміти користуватися академічною і науковою англійською мовою.</i>	+	+	+	+
РН14. <i>Володіти іноземною мовою (англійською та німецькою) на рівні не нижче C1 і застосовувати її в усній та письмовій формах (з урахуванням стилевих різновидів) для різних потреб навчального процесу. Уміти створювати, редагувати й перекладати тексти професійного змісту, написані іноземною (англійською або німецькою) мовами.</i>	+	+	+	+
РН15. <i>Знати лінгвістичні та культурологічні особливості англомовної та німецькомовної комунікації у порівнянні з комунікацією рідною мовою та застосовувати ці знання в комунікативних і навчальних практиках.</i>	+	+	+	+

РН16. Володіти країнознавчою інформацією щодо англомовних і німецькомовних країн та застосовувати її у навчанні мов.	+	+	+	+
РН17. Мати знання із загального мовознавства, теорії і історії англійської мови і англійської літератури та застосовувати ці знання в практиці викладання іноземної мови у базовій загальноосвітній школі, а також у наукових лінгвістичних розвідках.	+	+	+	+
РН18. Уміти застосовувати різні види аналізу художнього англомовного твору, визначати його жанрово-стильову своєрідність, місце в літературному процесі, традиції й новаторство, зв'язок твору із фольклором, міфологією, релігією, філософією, значення для національної та світової культури.	+	+		

1.8. Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	Основний склад викладачів освітньої програми складається з професорсько-викладацького колективу Навчально-наукового інституту іноземних мов (професорів, доцентів і старших викладачів): кафедр фонетики та граматики англійської мови, практики англійської мови, англійської філології та методики навчання англійської мови, німецької філології, російської мови, зарубіжної літератури та методики навчання. Також до викладання окремих курсів залучено професорсько-викладацький склад Навчально-наукового інституту педагогічної освіти, соціальної роботи і мистецтва, Навчально-наукового інституту економіки і права, Навчально-наукового інституту міжнародних відносин, історії і філософії, Навчально-наукового інституту української філології та соціальних комунікацій, Навчально-наукового інституту фізичної культури, спорту і здоров'я, Психологічного факультету, Факультету обчислювальної техніки, інтелектуальних та управляючих систем. З метою підвищення фахового рівня всі науково-педагогічні працівники один раз на п'ять років проходять стажування. До навчального процесу залучаються експерти в галузі педагогіки та носії мови, зокрема, учасники американських програм академічних обмінів та волонтери Корпусу миру.
Матеріально-технічне забезпечення	Навчальний процес за освітньою програмою відбувається в спеціально оснащених аудиторіях, які сприяють використанню ТЗН для аудіовізуалізації необхідного навчального матеріалу. Кабінет комп'ютерної техніки, американський центр, центр німецької мови, оснащені спеціалізованою літературою та наочністю, створюють умови для набуття студентами загальних і спеціальних компетентностей за спеціальністю 014 «Середня освіта».

Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Студенти, що навчаються за цією освітньою програмою, та викладачі можуть використовувати бібліотечно-інформаційний корпус. До послуг користувачів 4 абонементи, 7 читальних залів, електронний каталог, безкоштовний доступ до Wi-Fi. Інформаційні ресурси наукової бібліотеки імені Михайла Максимовича за освітньою програмою формуються відповідно до предметної області та сучасних тенденцій наукових досліджень у цій галузі. Студенти можуть отримати доступ до всіх друкованих видань різними мовами – монографій, навчальних посібників, підручників, словників тощо. Студенти також використовують методичний матеріал, підготовлений викладачами: підручники, презентації за лекціями, конспекти лекцій, методичні вказівки до семінарських занять, тощо. Методичний матеріал може надаватись як у друкованому вигляді, так і в електронній формі. Методичний матеріал періодично оновлюється та адаптується до цілей освітньої програми. Навчальні курси, які викладаються за програмою, мають електронне навчально-методичне забезпечення, до якого студент отримує повний доступ через університетський домен.
1.9. Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Можливість участі в академічному обміні між Черкаським національним університетом імені Богдана Хмельницького та Полтавським національним педагогічним університетом імені В. Г. Короленка (згідно з укладеною угодою про співпрацю 23/02-40 № 26 від 15.07.2020 р. терміном на 3 роки). Студенти можуть навчатися, стажуватися, проходити практику на базі університету-партнера з наступним визнанням академічних результатів освітньої та/або освітньо-наукової діяльності в цьому університеті з використанням європейської системи трансферу та накопичення кредитів ЄКТС. Підготовка бакалаврів за кредитно-трансферною системою. Обсяг одного кредиту – 30 годин.
Міжнародна кредитна мобільність	Міжнародна кредитна мобільність передбачена угодами ЧНУ з низкою зарубіжних університетів за такими напрямками: - навчання студентів за семестровою Програмою академічної мобільності у межах укладеної угоди про співробітництво Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького та Гуманітарно-природничого університету імені Яна Длугоша; - можливість отримати грант і пройти навчання (термін – 5 місяців) в іспанському університеті Вальядолід (Договір між за програмою академічної мобільності Еразмус+ (KA107: ICM) з Університетом Вальядолід (999862809 Universidad De Valladolid, Spain). Договір про співробітництво Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького і Університетом Вальядолід укладено на чотири роки у грудні 2018 року.

	Трансфер кредитів може здійснюватися у порядку перезарахування кредитів, які були встановлені студентам під час навчання за іншими освітніми програмами. https://cdu.edu.ua/tsentr-zovnishnikh-i-mizhnarodnykh-zviazkiv-2/mizhnarodni-zviazky-universytety.html
--	--

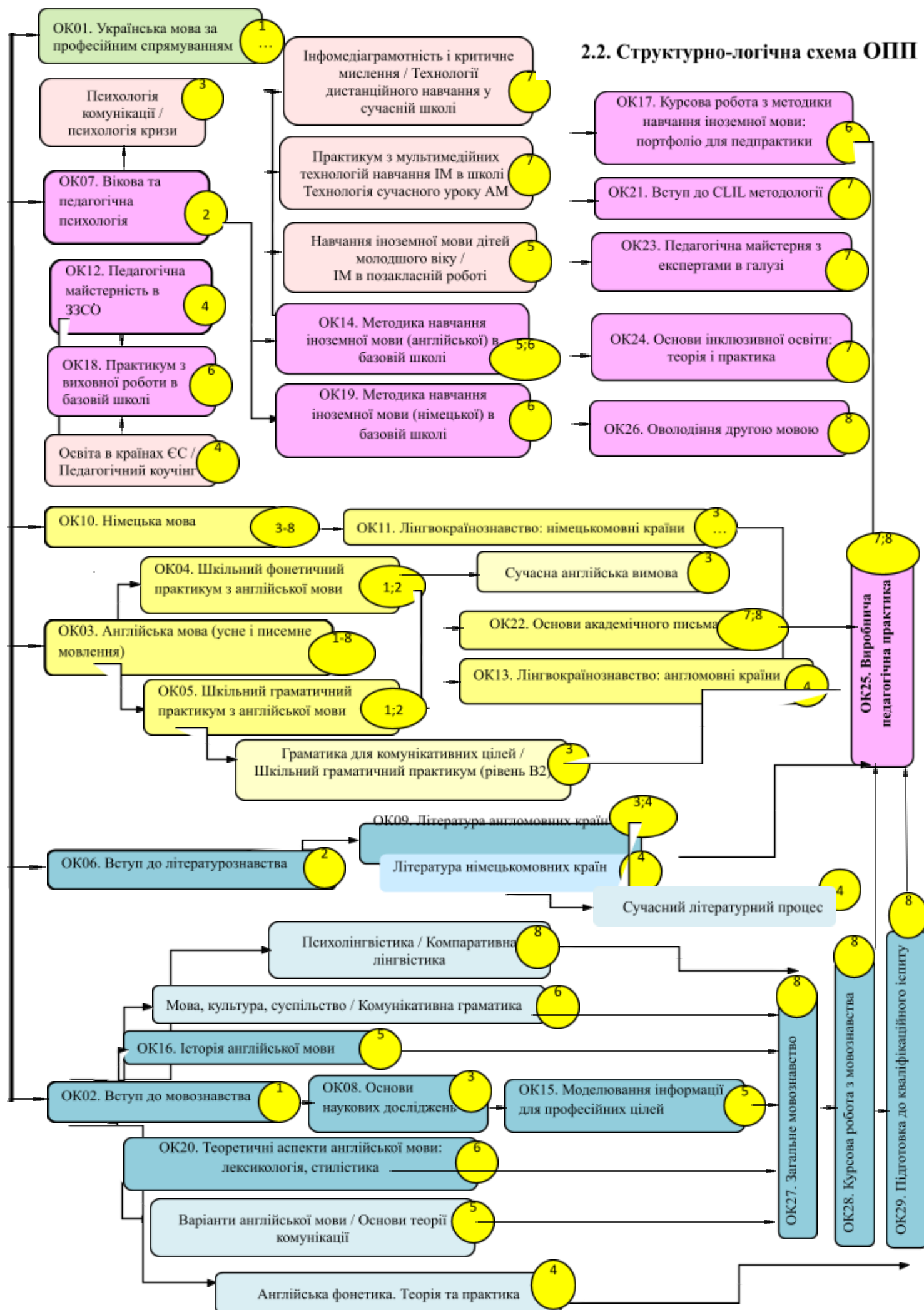
2. Перелік компонент освітньо-професійної програми

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кіль-кіст ь кредитів	Форма підсум- кового контролю	Семестр
1. Нормативні (обов'язкові) компоненти освітньо-професійної програми				
1.1. Цикл професійної підготовки				
ОК 01	Українська мова за професійним спрямуванням	3	залік	1
ОК 02	Вступ до мовознавства	3	екзамен	1
ОК 03	Англійська мова (усне і писемне мовлення)	45	екзамен, залік	1;2;3;4;5; 6;7;8
ОК 04	Шкільний фонетичний практикум з англійської мови	6	залік	1;2
ОК 05	Шкільний граматичний практикум з англійської мови	6	залік	1;2
ОК 06	Вступ до літературознавства	3	екзамен	2
ОК 07	Вікова та педагогічна психологія	3	екзамен	2
ОК 08	Основи наукових досліджень	3	залік	3
ОК 09	Література англomовних країн	6	екзамен	3; 4
ОК 10	Німецька мова	27	екзамен, залік	3;4;5; 6;7;8
ОК 11	Лінгвокраїнознавство: німецькомовні країни	3	залік	3
ОК 12	Педагогічна майстерність в ЗЗСО	3	екзамен	4
ОК 13	Лінгвокраїнознавство: англomовні країни	3	залік	4
ОК 14	Методика навчання іноземної мови (англійської) в базовій школі	6	залік, екзамен	5; 6
ОК 15	Моделювання інформації для професійних цілей	3	залік	5
ОК 16	Історія англійської мови	3	екзамен	5
ОК 17	Курсова робота з методики навчання іноземної мови: портфоліо для педпрактики	3	залік	6
ОК 18	Практикум з виховної роботи в базовій школі	3	залік	6
ОК 19	Методика навчання іноземної мови (німецької) в базовій школі	3	екзамен	6
ОК 20	Теоретичні аспекти англійської мови: лексикологія, стилістика	6	екзамен	6
ОК 21	Вступ до CLIL методології	3	залік	7
ОК 22	Основи академічного письма	5	залік, екзамен	7; 8
ОК 23	Педагогічна майстерня з експертами в галузі	3	залік	7
ОК 24	Основи інклюзивної освіти: теорія і практика	3	екзамен	7
ОК 25	Виробнича педагогічна практика	15	залік	7; 8

ОК 26	Оволодіння другою мовою	3	залік	8
ОК 27	Загальне мовознавство	3	екзамен	8
ОК 28	Курсова робота з мовознавства	3	залік	8
ОК 29	Підготовка до кваліфікаційного іспиту	1		8
	Загальний обсяг обов'язкових компонентів:	180		
2. Вибіркові компоненти освітньо-професійної програми				
2.1. Цикл загальної підготовки				
ВК 01	Категорія історії	3	залік	1
ВК 02	Категорія фізичної підготовки	6	залік	1; 2
ВК 03	Категорія безпеки життєдіяльності	3	залік	1
ВК 04	Категорія культури	3	залік	2
ВК 05	Категорія інформаційно-комунікаційних технологій	3	залік	2
ВК 06	Категорія філософії	3	залік	3
ВК 07	Категорія права	3	залік	4
ВК 08	Міжгалузева 1	3	залік	5
ВК 09	Міжгалузева 2	3	залік	6
	Обсяг циклу загальної підготовки:	30		
2.2. Цикл професійної підготовки				
ВК 10.1	Психологія комунікації	3	залік	3
ВК 10.2	Психологія кризи			
ВК 11.1	Сучасна англійська вимова	3	залік	3
ВК 11.2	Шкільний граматичний практикум (рівень B2)			
ВК 11.3	Граматика для комунікативних цілей			
ВК 12.1	Освіта в країнах ЄС	3	залік	4
ВК 12.2	Педагогічний коучінг			
ВК 13.1	Сучасний літературний процес	3	залік	4
ВК 13.2	Література німецькомовних країн			
ВК 13.3	Англійська фонетика. Теорія та практика			
ВК 14.1	Навчання іноземної мови дітей молодшого віку	3	залік	5
ВК 14.2	Іноземна мова в позакласній роботі			
ВК 15.1	Основи теорії комунікації	3	залік	5
ВК 15.2	Варіанти англійської мови			
ВК 16.1	Мова, культура, суспільство	3	залік	6
ВК 16.2	Комунікативна граматика			
ВК 17.1	Практикум з мультимедійних технологій навчання іноземної мови в школі	3	залік	7
ВК 17.2	Технологія сучасного уроку англійської мови			
ВК 18.1	Інфомедіаграмотність і критичне мислення	3	залік	7
ВК 18.2	Технології дистанційного навчання у сучасній школі			
ВК 19.1	Психолінгвістика	3	залік	8
ВК 19.2	Компаративна лінгвістика			
	Обсяг циклу професійної підготовки:	30		
	Нормативні компоненти:	180		
	Вибіркові компоненти:	60		
	Загальний обсяг освітньої програми:	240		

Форма атестації здобувачів вищої освіти. Атестація випускників освітньої програми «Мова і література (англійська, німецька)» спеціальності 014.02 «Середня освіта. Мова і література (англійська)» проводиться у формі комплексного екзамену з англійської мови, екзамену з другої мови (німецької), екзамену з методики навчання іноземної мови в базовій школі і завершується врученням документу встановленого зразка про присудження випускнику ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації: академічна – Бакалавр середньої освіти. Англійська мова і література, професійна – Учитель англійської і німецької мов базової школи. Атестація здійснюється відкрито і публічно.

2.2. Структурно-логічна схема ОПП

PH11. <i>Застосовувати</i> методики білінгвального й інтегрованого навчання мови й фахового змісту, <i>володіти</i> дидактикою багатомовності та методикою паралельного навчання споріднених мов, методикою роботи в гетерогенному (змішаному) навчальному середовищі.						+		+	+				+	+		+												+
PH12. <i>Уміти</i> оперувати базовими категоріями та поняттями спеціальності. <i>Уміти</i> організовувати та здійснювати наукові й науково-педагогічні дослідження у галузі методики навчання іноземних мов.				+			+	+		+							+				+							
PH13. <i>Уміти</i> користуватися академічною і науковою англійською мовою.				+	+				+		+						+		+			+				+		
PH14. <i>Володіти</i> іноземною мовою (англійською та німецькою) на рівні не нижче C1 і <i>застосовувати</i> її в усній та письмовій формах (з урахуванням стилевих різновидів) для різних потреб навчального процесу. <i>Уміти</i> створювати, редагувати й перекладати тексти професійного змісту, написані іноземною (англійською або німецькою) мовами.				+	+				+										+	+	+		+				+	+
PH15. <i>Знати</i> лінгвістичні та культурологічні особливості англійської та німецькомовної комунікації у порівнянні з комунікацією рідною мовою та <i>застосовувати</i> ці знання в комунікативних і навчальних практиках.				+	+				+									+	+	+	+						+	
PH16. <i>Володіти</i> країнознавчою інформацією щодо англійських і німецькомовних країн та <i>застосовувати</i> її у навчанні мов.				+	+				+										+		+						+	
PH17. <i>Мати знання</i> із загального мовознавства, теорії і історії англійської мови і англійської літератури та <i>застосовувати</i> ці знання в практиці викладання іноземної мови у базовій загальноосвітній школі, а також у наукових лінгвістичних розвідках.				+	+	+							+				+	+		+		+				+		

PH18. <i>Уміти</i> застосовувати різні види аналізу художнього англomовного твору, визначати його жанрово-стильову своєрідність, місце в літературному процесі, традиції й новаторство, зв'язок твору із фольклором, міфологією, релігією, філософією, значення для національної та світової культури.				+	+					+									+				+	+			
---	--	--	--	---	---	--	--	--	--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	---	--	--	--	---	---	--	--	--

ОК 13. Лінгвокраїнознавство: англомовні країни															+	+		
ОК 14. Методика навчання іноземної мови (англійської) в базовій школі									+	+	+							
ОК 15. Моделювання інформації для професійних цілей					+												+	
ОК 16. Історія англійської мови															+		+	
ОК 17. Курсова робота з методики навчання іноземної мови: портфоліо для педпрактики									+	+		+						
ОК 18. Практикум з виховної роботи в базовій школі								+										
ОК 19. Методика навчання іноземної мови (німецької) в базовій школі									+	+	+							
ОК 20. Теоретичні аспекти англійської мови: лексикологія, стилістика																	+	+
ОК 21. Вступ до CLIL методології									+	+	+							
ОК 22. Основи академічного письма													+	+				
ОК 23. Педагогічна майстерня з експертами в галузі							+		+	+								
ОК 24. Основи інклюзивної освіти: теорія і практика													+	+				
ОК 25. Виробнича педагогічна практика				+	+	+	+	+	+	+				+	+	+	+	

ОК 26. Оволодіння другою мовою												+						
ОК 27. Загальне мовознавство																	+	
ОК 28. Курсова робота з мовознавства					+												+	
ОК 29. Підготовка до кваліфікаційного іспиту					+							+		+	+	+	+	
Вибіркові компоненти освітньо-професійної програми																		
Цикл загальної підготовки																		
Компоненти ОПП / Програмні РН	РН1	РН2	РН3	РН4	РН5	РН6	РН7	РН8	РН9	РН10	РН11	РН12	РН13	РН14	РН15	РН16	РН17	РН18
ВК 01. Категорія історії	+																	
ВК 02. Категорія фізичної підготовки	+																	
ВК 03. Категорія безпеки життєдіяльності	+																	
ВК 04. Категорія культури	+																	
ВК 05. Категорія інформаційно-комунікаційних технологій				+	+													
ВК 06. Категорія філософії	+																	
ВК 07. Категорія права	+	+																
Цикл професійної підготовки																		
Компоненти ОПП / Програмні РН	РН1	РН2	РН3	РН4	РН5	РН6	РН7	РН8	РН9	РН10	РН11	РН12	РН13	РН14	РН15	РН16	РН17	РН18
ВК 10.1. Психологія комунікації					+		+	+										
ВК 10.2. Психологія кризи							+	+	+									
ВК 11.1. Сучасна англійська вимова												+		+				
ВК 11.2. Шкільний граматичний практикум (рівень В2)												+	+	+				

БК 11.3. Граматика для комунікативних цілей													+	+	+				
БК 12.1. Освіта в країнах ЄС				+	+	+			+										
БК 12.2. Педагогічний коучінг				+		+							+						
БК 13.1. Сучасний літературний процес				+														+	+
БК 13.2. Література німецькомовних країн																		+	+
БК 13.3. Англійська фонетика. Теорія та практика														+	+	+			
БК 14.1. Навчання іноземної мови дітей молодшого віку							+			+	+				+				
БК 14.2. Іноземна мова в позакласній роботі								+							+				
БК 15.1. Основи теорії комунікації	+		+	+											+				
БК 15.2. Варіанти англійської мови					+												+	+	
БК 16.1. Мова, культура, суспільство	+													+		+		+	
БК 16.2. Комунікативна граматика					+								+		+			+	
БК 17.1. Практикум з мультимедійних технологій навчання іноземної мови в школі				+	+				+										
БК 17.2. Технологія сучасного уроку англійської мови				+		+			+	+	+			+					
БК 18.1. Інфомедіаграмотність і критичне мислення				+	+										+				

БК 18.2. Технології дистанційного навчання у сучасній школі				+	+	+			+									
БК 19.1. Психолінгвістика			+		+		+					+			+			+
БК 19.2. Компаративна лінгвістика														+	+			

5. Нормативна база

5.1. Офіційні документи

1. Закон України «Про вищу освіту» (від 01.07.2014 № 1556-VII). URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18> (дата звернення: 26.03.2021).
2. Закон України «Про освіту» (від 05.09.2017 № 2145-VIII). URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19> (дата звернення: 26.03.2021).
3. Класифікатор професій: ДК 003: 2010 / розроб. М. Гаврицька та ін. Київ: Соцінформ: Держспоживстандарт України, 2010. 746 с.
4. Наказ Міністерства освіти і науки України від 01.06.2016 № 600 «Про затвердження та введення в дію Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти». URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/rekomendatsii-1648.pdf> (дата звернення: 26.03.2021).
5. Наказ МОН України «Про унесення змін до Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти» від 30.04.2020 р. № 584. URL: http://edu-mns.org.ua/img/news/8982/Metodichni_rekomendacii_2020_z_Nakazom.pdf (дата звернення: 26.03.2021).
6. Положення про організацію освітнього процесу в Черкаському національному університеті імені Богдана Хмельницького. URL: <https://drive.google.com/file/d/0Bz9Pblt6U8UmVjF5U2dTYmcwYIE/view> (дата звернення: 26.03.2021).
7. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1187-2015-%D0%BF> (дата звернення: 26.03.2021).
8. Постанова Кабінету міністрів України від 23.11.2011 № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій». URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п> (дата звернення: 26.03.2021).
9. Постанова КМУ від 29.04.2015 № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/ru/266-2015-п> (дата звернення: 26.03.2021).
10. Професійний стандарт за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)». URL: https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/78704/ (дата звернення: 05.04.2021).
11. Статут Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. URL: <https://drive.google.com/file/d/0Bz9Pblt6U8UmYldfQjRNUE5ZdEE/view> (дата звернення: 26.03.2021).
12. Стратегічний план розвитку Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького на період до 2026 років. URL: https://drive.google.com/file/d/1dtvWlVa1PzCX_IgxZexG2o6pP75sMf3y/view (дата звернення: 26.03.2021).

5.2. Інші рекомендовані джерела

1. Європейська кредитна трансферна накопичувальна система: Довідник користувача / пер. з англ.; за ред. докт. техн. наук, проф. Ю. М. Рашкевича та докт. пед. наук, доц. Ж. В. Таланової. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2015. 106 с.
2. Розвиток системи забезпечення якості вищої освіти в Україні: інформаційно-аналітичний огляд / укл. Добко Т., Золотарьова І., Калашнікова С., Ковтунець В., Курбатов С., Линьова І., Луговий В., Прохор І., Рашкевич Ю., Сікорська І., Таланова Ж., Фініков Т., Шаров С.; за заг. ред. С. Калашнікової та В. Лугового. Київ: ДП «НВЦ «Пріоритети», 2015. 84 с.
3. Розроблення освітніх програм. Методичні рекомендації / авт. В. М. Захарченко, В. І. Луговий, Ю. М. Рашкевич, Ж. В. Таланова; за ред. В. Г. Кременя. Київ: ДП «НВЦ «Пріоритети», 2014. 120 с.
4. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG). Київ: ТОВ «ІЦС», 2015. 32 с.
5. International Standard Classification of Education (ISCED 2011). Montreal: UNESCO Institute for Statistics, 2012. URL: <http://uis.unesco.org/en/topic/international-standard-classification-education-isced> (Last accessed: 23.04.2021).
6. ISCED Fields of Education and Training 2013 (ISCED-F 2013). Montreal: UNESCO Institute for Statistics, 2014. URL: <http://uis.unesco.org/en/topic/international-standard-classification-education-isced>. (Last accessed: 23.04.2021).

Завідувач кафедри
практики англійської мови

доц. Пашіс Л. О.

Керівник проєктної групи

доц. Шуба Ю. В.